

Slovo úvodem	<i>redakce</i>	4
Kronika	<i>Tomáš Klíč</i>	5
Kolej, Nepomucenum a ústavní činitelé	<i>Stanislav Příbyl</i>	8
Naděje zemřela jako poslední	<i>Jindřich Čoupek</i>	10
Slavní hudebníci co do zbožnosti, vážnosti i veselosti	<i>Stanislav Příbyl</i>	11
Smutný mnich	<i>Štěpán Glac</i>	13
Apophthegmata alumnorum membrorumque Collegii nostri	<i>Stanislav Příbyl</i>	14
“Nestudentům”	<i>Petr Šabaka</i>	16
Poslední homiletické etudy	<i>Stanislav Příbyl</i>	17
Vzpomínání	<i>Josef Rylko</i>	21
The springtime of christianiti	<i>Emmanuel Akumu-Okot</i>	22
L'italiano	<i>Petr Šabaka</i>	23
Život ve fontáně	<i>Štěpán Glac</i>	23
Gratulace	<i>redakce</i>	24

Brázda Časopis Nepomucenských alumnu

<http://www.nepomucenum.net>

Redakce: Petr Šabaka, Jan Bleša

Ilustrace: Vojtěch Brož, Petr Šabaka

Adresa:

Pontificio Collegio Nepomuceno

Via Concordia, 1

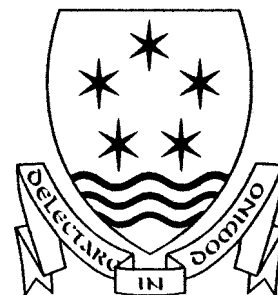
00183 Roma

Tel.: 0039-06-772 657 1

e-mail: collegium@nepomucenum.net

petr.sabaka@atlas.cz

© **19. 6. 2002**

Úvodem

Milí čtenáři,

v tomto úvodníku bych Vás seznámil, jak vypadá naše ekonomická stránka. Ač je mi to trochu proti srsti, zdá se mi nezbytné seznámit Vás i s touto ne příliš zajímavou otázkou, které se v posledních letech nevěnovala přílišná pozornost.

Poslední vydání časopisu čítalo 230 kusů a stálo nás celkem 227,76 euro (v této částce je započítán tisk: 158 euro a poštovné 69,76 euro).

Po vydání poslední Brázdy jsme dostali příspěvky od čtenářů: **P. Karel Vrána, P. Leo Ge, P. Alois Krchňák, Karel Jaroš, Josef Rylko, Vít Chalupa, naše sestry Boromejky a někteří sponzoři, jejichž jména jsme se nedozvěděli.** Od těchto jsme dostali celkem 402,22 euro. Děkujeme.

Brázda byla vždy financována pouze z Vašich příspěvků tak, že jste peníze poslali po někom, kdo jel do Říma nebo v obálce poštou. V případě, že byste chtěli mít jistotu, že došel Váš příspěvek, osvědčilo se nám, že jsme Vám zavolali. Stačí tedy připsat někam do obálky své telefonní číslo.

Od nikoho z Vás jsme nedostali nepříznivou kritiku, na jejímž základě bychom se mohli zamyslet nad obsahem i formou časopisu. S tímto číslem dostáváte do rukou i jednoduchou pohlednici. V případě, že byste chtěli Brázdu i nadále odebírat, pošlete nám ji prosím do konce října tohoto roku. Pokud by nám Vaše pohlednice do tohoto termínu nedošla, budeme předpokládat, že již nemáte zájem Brázdu odebírat. S některými z Vás jsme v kontaktu. I přesto bychom Vás prosili, kdybyste nám pohlednici poslali - pro pořádek.

Za nepomucenské bohoslovce Vám přeji mnoho hřejivého sluníčka, osvěžující vody na koupání, radosti z Božích darů polí, luk a lesů a Boží požehnání do každého dobrého díla, které bude růst ve Vašich rukou.

Petr Šabaka

Kronika

Milý přátelé Nepomucena, dříve než se rozjedeme na prázdniny, pozvedáme oči od skript, abychom zapátrali v paměti a vylovili alespoň ty významnější události z letního semestru:

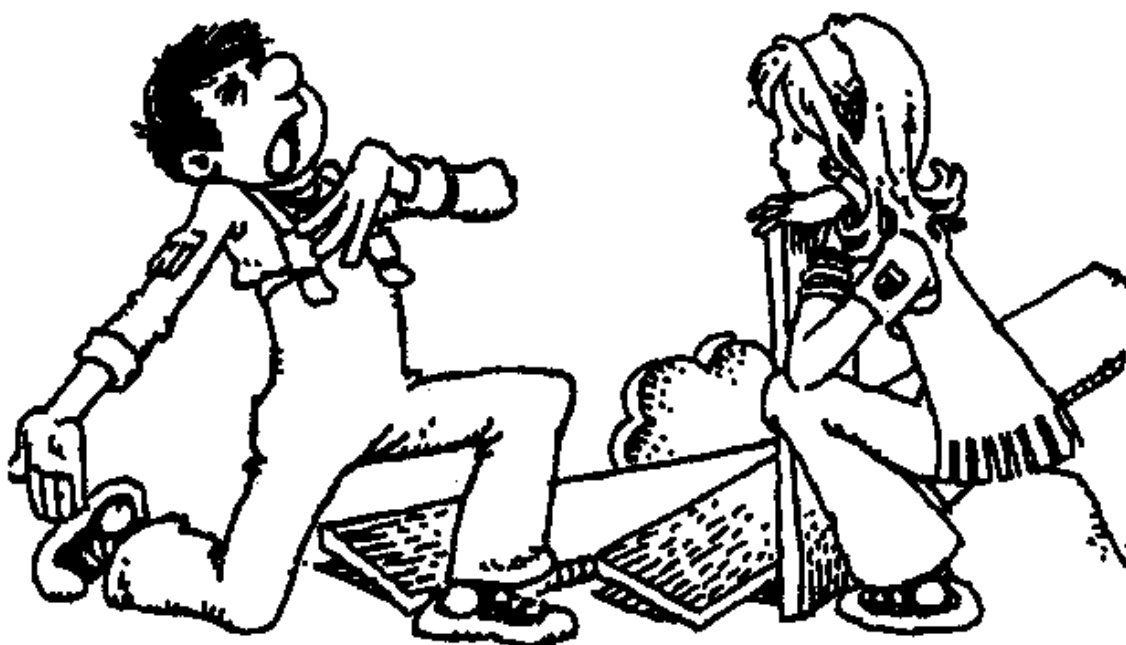
- Sobota 16. března byla po zásluze nazvána „**dnem sportovních úspěchů**“. Ač se to mnohým z nás může zdát neuvěřitelné P. Stanislav Pacner zaběhl v čase 3 hod. 15 min. maratonský běh v oblasti Via Appia Antica. Doprovod zajistili dva bohoslovci na kolech (Pavel Svoboda, Vratislav Kozub). Dalo by se říct, že to bylo „soukromé předkolo“ oficiálního závodu, který se letos běžel v Římě na Květnou neděli.

Tentýž den nepomucenský reprezentační tým rozdrtil ve fotbale naše přátele Paulány 16:5 (po poločase 4:4), a odčinil tak porážku utrpěnou v prvním semestru.

- Tradiční **kolejní výlet** vedl 17. března naše kroky do okolí Lago di Bolsena. Dopoledne jsme se zastavili v Montefiascone - městě proslaveném kvalitním vínem a bazilikou Svaté Markéty – odkud je pěkný výhled na jezero z pevnosti Rocca dei Papi. Po dobrém obědě na břehu neodradila některé z nás od koupání ani nízká teplota vody. Odpolední návštěvou Bolseny jsme se seznámili s místem, které dalo vznik svátku Těla a Krve Páně. Eucharistický zázrak, který se zde udál v roce 1263, se připomíná také v pozoruhodné katedrále v Orvietu, kde se uchovává korporál potřísněný krví Páně. Jak se přiblížil večer, pozvolna jsme se přesunuli do rodiště sv. Bonaventury, starobylého Bagnoreggia. Tma pak rychle přikryla hluboká údolí, nad nimiž se dnes již opuštěné městečko vypíná.
- Na **Velikonoční svátky** odjela většina z nás domů v pátek 22. března. Ještě před tím jsme několik dní pomáhali v blízké farnosti sv. Kateřiny při tradičním žehnání bytů. Pro řadu z nás to byla první zkušenost s takovým posláním, kdy jde člověk ve jménu církve, aby rozdával z nezasloužených Božích darů. Přínosné bylo jistě i nahlédnutí do „všedního“ života lidí, kteří žijí kolem nás. Dlouhé velikonoční volno umožnilo těm, kdo zůstali v Itálii, oslavit radost ze vzkříšení poznáváním nových koutů této země.

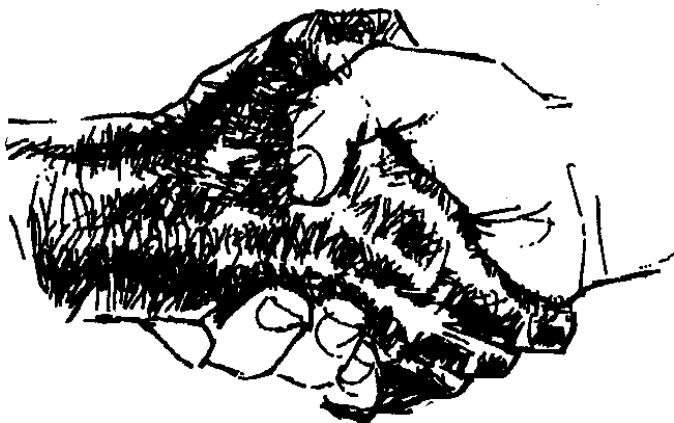
- Brzy poté, co začala poslední etapa akademického roku, mohl každý podle své chuti a zájmu využít týdne volného přístupu do památek, muzeí a galerií (**Settimana dei beni culturali**). Vyjimku tvořilo jen úterý *16. dubna*, kdy bylo na programu sciopero generale.
- V době kolem svátku Osvobození (*25. dubna*) se v Římě sešla k zasedání Rada evropských biskupských konferencí. Přítomní čeští **biskupové** (J. Graubner, J. Paďour, F. Lobkowicz) si našli čas navštívit Nepomucenum a podělili se s námi o zajímavé postřehy z okruhu pastorační mládeže.
- V tomto semestru **jsme se rozloučili** se dvěma z bohoslovců (Michal Umlauf, Mgr. Ivan Kolman), kteří se rozhodli z koleje odejít. Přejeme jim oběma rozvahu a požehnání našeho Pána na cestě, po které je vede.

- O víkendu (*26. – 28. dubna*) se osmičlenná skupina bohoslovců pod vedením P. Pacnera vydala do hor (Monti Lepini - poblíž Anagni, směr Neapol). Prožili jsme **nevšední rekolekci** na téma modlitba a radovali se z krásy jarní přírody. Když jsme v neděli po mši svaté vařili na ohni oběd, měli jsme chuť zůstat tam ještě pár dní (hlady bychom neumřeli). *Dunque* stálo by za to se tam někdy vrátit.
- V sobotu *4. května* nám přišel promluvit do duše o. **T. Špidlík**. Svým svérázným a podmanivým způsobem vyzdvihl kněžství, na které se připravujeme. Zdůraznil především důležitost dialogu ve službě společenství, bez něhož si snadno a zbytečně ztrpčujeme navzájem život. Slavným se stalo jeho srovnání německé a italské mentality. Zatímco Němec považuje zákon

za minimum, které musí překonat, Ital se spokojí s tím, že se více či méně blíží k ideálu, který v zákoně spatřuje.

- Období přípravy na Letnice nám obohatilo pozvání do komunity **Sant'Egidio** (11. května). Na programu bylo mimo jiné video o působení tohoto hnutí v Mozambiku (západně od Madagaskaru), kde členové hnutí

s hráli roli prostředníka ukončení občanské války a s velkou horlivostí se věnují péči o chudé. Působí v mnoha zemích včetně České republiky. Vrcholem setkání byla večerní liturgie v bazilice Panny Marie v Trastevere, které předsedal kardinál Marini. Po jejím

skončení následovala večeře v domě komunity a došlo i na oslavu narozenin alumna Romana Dvořáka.

- Mobilizace všech sil byla v koleji vyhlášena 14. května u příležitosti blížícího se svátku **sv. Jana Nepomuckého**. Okolí domu se tak během jednoho odpoledne připravilo na přítomnost hostů, kteří se sešli v sobotu 18. května. Po modlitbě nešpor jsme se přesunuli do zahrady, kde už na vyhřátém grilu voněly první porce masa. Zábava pokračovala později i s doprovodem kytary. Kdy odešli poslední? Na to se mě neptejte, ale ráno už tam nebyli.

- Mezi události tohoto týdne patří také oslava **40. narozenin o. rektora Jana Mráze**, kterému vyprošujeme moudrost Ducha svatého a přejeme mu radost ze života, která může být každý den nová.

Na závěr jen malé **upozornění!** Začala sezóna koupání u moře. Dbejte zvýšených bezpečnostních opatření, protože slunce je dost ostré, jak dokazuje nápadné tmavnutí kůže některých bohoslovců a řeholnic.

Kolej Nepomucenum a ústavní činitelé ČR

O návštěvě prezidenta Václava Havla v naší koleji před vánocemi roku 1999 již Brázda informovala, netřeba se tudíž rozepisovat.

Kromě toho se však podařilo skrze náš časopis nastolit ještě jeden subtilnější vztah k dalšímu významnému českému ústavnímu činiteli, a to k bývalému předsedovi Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Ani se neodvažují uvést jeho jméno, abych nebyl „slušnými lidmi“ a katolíky toužícími po penězích, majetcích a „nezastupitelné úloze církve“ ukamenován za nemorálnost, sociální bezcitnost a antiklerikalismus. Schválně jsem ale zkusil otestovat novináři i intelektuály roztrušovanou (a tím pádem za pravdu přijímanou) aroganci tohoto nebezpečného politika a zaslal jsem mu satiru „Velebný pane“ z předposledního čísla Brázdy, kde napodobuji mj. jeho způsob myšlení i vyjadřování, jak se laskavé čtenářstvo našeho kolejního občasníku jistě ráčí upamatovat.

Z průvodního dopisu předsedovi sněmovny vyjímám: „...v zákoutích majestátních chrámových sloupů je také ledasjaká rozvernost a šibalství. Zasílám Vám pro zasmání parafráze jedné lidové písně, které jsem napsal pro časopis římské papežské koleje Nepomucenum, kde pobývají čeští bohoslovci a kněží na studiích. Je tam také parafráze Vašeho stylu. Věřím, že se nerozzlobíte a naopak rozpoznáte, že Vás mám docela načteného. Ostatně na Vaší podobizně z dílny P. Vojtěcha Brože vypadáte podstatně dobrotivěji, než Lenin na protější stránce“.

Z kanceláře Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR došel odpovědí tento dopis:

Vážený pane,
 to je moc milé, děkuji. Shodou okolností jsem si před pár hodinami vzal do ruky poslední Proglas, prolístoval ho a uviděl Váš článek. Pozorně si ho přečtu.
 Prosim vás ho přečtu.
 4. 12. 2001
 Václav Klaus

Vážený pane,
 to je moc milé, děkuji. Shodou okolností jsem si před pár hodinami vzal do ruky poslední Proglas, prolístoval ho a uviděl Váš článek. Pozorně si ho přečtu.
 4. 12. 2001
 Václav Klaus

A tak o nás ví již další ústavní činitel. Škoda jen, že neumím psát chvalopisy na Becherovku, takže jsem neoslovil ex-premiéra nějakou parodií či parafrází. Třetí (vlastně druhý nebo spíše dokonce první) významný ústavní činitel ČR o nás tím pádem nevěděl. Nicméně byl to on sám, kdo slíbil, že po skončení svého funkčního období odjede na Vysočinu objímat stromy. Věme mu tedy a přejme mu tam příjemný pobyt. Důchod určitě nebude mít špatný.

Avšak asi správně tuším, že vám chybí kontakt s předsedou té jediné politické strany, kterou smí český katolík volit (*Credo catholicorum Rei Publicae Bohemicae*: „On pro nás lidovce a pro naši spásu sestoupil s nebe“), totiž příkostelního spolku, zvaného KDU – ČSL. Jeho současný předseda (zde smím říci jméno bez rizika ukamenování: Cyril Svoboda) do mé první farnosti vodil své čtyři syny – ministranty: Radima (190 cm), Vojtěcha (189 cm), Václava (165 cm) a Norberta (155 cm).

Kdyby se byl býval stal premiérem, zařídil bych, aby Brázdu poctil nějakým přípisem, čímž by došlo k oné kýžené vyváženosti a objektivnosti, kterou právem požadovala naše veřejnost v době stávků televizních rebelů. Inu, jak veršotepe Ivan Mládek: „Kulturní fronta, televizní kluci, co jsou pro permanentní něžnou revoluci.“

A revoluci si na semináři přece nepřejeme. Něžnou ani drsnou.

Stanislav Příbyl

Naděje zemřela jako poslední...

Drazí čtenáři Brázdy, po významných osobnostech se často žádají tzv. příhody z natáčení. Sice ještě nejsem natolik slavný, aby mě někdo o podobné příhody žádal a tak přidávám tuto jen tak pro pobavení a proto aby „řeč nestála“.

Bylo to tak: Po zdárně vykonaných zkouškách jsme se s Pavly Moravcem a Svobodou rozhodli ztéci Monti Lepini. Jednoho večera jsme na našem putování dorazili k dlouho očekávanému prameni. Napili jsme se zhluboka a také jsme naplnili všechny svoje zásobárny z umělé hmoty. Před námi se tyčila hora vysoká asi 1400 metrů s velikým křížem na vrcholu. Oba Pavlové se svorně shodli, že už na té hoře byli, tudíž že ji znají a vědí, že kousek od vrcholu se nachází malé chatičky, ve kterých by se dalo pohodlně přespat. Takové informace mě vždy potěší, a tak jsem, plný očekávání, zavelel k výstupu. Slunce se pomalu schylovalo k západu a nás čekalo převýšení asi 600 metrů.

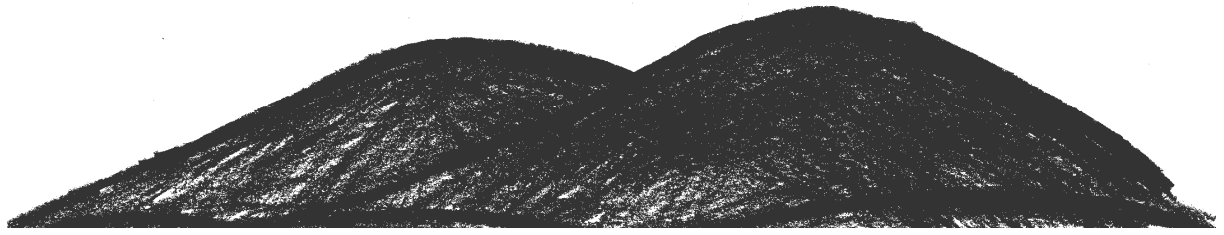
Cesta rychle ubíhala a byla přerušována jen několika Pavlovými zataženími za záchrannou brzdu, které jsme ale my ostatní nepokutovali, ale spíše přivítali. Všichni jsme totiž měli už jak se říká „dost“, a tak jsme byli rádi, že si chvíli odpočineme. S přicházejícím večerem a rostoucí únavou rostla moje touha po pěkné chatičce. Úplně jsem přitom zapomněl na Inžovu maximu. („Když jde něco moc dobře, je určitě někde skryta zrada, která se zatím pouze neprojevila“).

Po západu Slunce už jsme skoro běželi. Stále jsem se kluků ptal, jestli už poznávají místa, kterými procházíme. Oni mě uklidňovali, že sice ještě ne, ale že tenkrát šli z jiné strany. Tak jsem se utěšoval vědomím, že se o mě na čundru vždycky Pán postaral a představoval jsem si dál jeho dnešní starání ve formě pohodlné chatičky.

Konečně jsme docela vyčerpaní stanuli u kříže a z mých očí se ještě naposledy dala vyčíst zoufalá otázka: „Tak kde jsou ty chatičky?“ Stále jsem doufal a nechtěl jsem si přiznat, že tentokrát je i mé naděje souzeno, aby zemřela. Poslední úder jí zasadila Pavlova věta: „Hmm, tak to je jiný kříž.“

Protože jsem optimista a nerad bych končil bez happyendu, musím s radostí dodat, že jsme tam nahoře velmi brzo našli dolík zasypaný listím, v němž jsme rozbili tábor, uvařili si na ohni vložkovou skorokaši a strávili v něm noc pod překrásnými hvězdami. (Ty jsme mohli pozorovat, neboť k jejich kontemplaci nás celkem pravidelně probouzela zima.)

Jindřich Čoupek

Slavní hudebníci co do zbožnosti, vážnosti i veselosti

Začněme tedy nevesele. Despoticky se chovající skladatel a dvorní hudebník „krále slunce“ Ludvíka XIV., Jean Baptiste Lully, dirigoval orchestr způsobem v barokním období obvyklým, totiž klepáním holí o zem. Při jednom z pompézních představení ve Versailles si ovšem z nepozornosti propíchl taktovací holí nohu, dostal sněť a vbrzku zemřel. Dobře mu tak.

To Georg Friedrich Händel byl jiný frajer. Měl totiž políčeno na jiné výtečníky, než na sebe sama. Jednu z neukázněných, ale o to ambicióznějších pěvkyní chtěl přímo shodit dolů z kůru, řka že on sám je Belzebub. A vskutku: když se po mrtvičce léčil v lázních, řeholnice tamního konventu pojalý z bravury jeho varhanního umění takový strach, že si myslely, že za varhany zasedl samotný d'ábel a pořádá za nimi své orgiastické rejdy. Nicméně Händel byl zbožný luterán, který se nenechal zviklat ani požívačností kardinálů Svaté Církvě Římské za svého pobytu *in Urbe*, ani anglikánskou ceremoniální pompou na londýnském královském dvoře. Když mu královské komonstvo chtělo vnucovat, jakéže biblické texty má zařadit do hymnů k oslavě královniných narozenin, suše se ohradil, že Bibli zná dost dobře a nikdo mu nemá v této věci co radit. V Händelově době ještě neexistovaly štědré programy státní sociální podpory, a proto Händel odkázal značnou část svého dědictví (vlastnil dokonce jeden originál Rembrandta) na fond pro vdovy po zesnulých hudebnících. V dobových záznamech se našla dokonce osmiletá dívenka Anna Händelová, což svědčí o tom, že starý mládenec Händel vůči ní uskutečnil něco obdobného jako jsou dnešní adopce na dálku. Na štengrování ohledně staromládenectví odvětil jednou gurmán Händel svým přátelům: „ano, dnes večer budeme dva – krocan a já.“

Pro dalšího luterána Johanna Sebastiana Bacha byla „veškerá hudba, která neoslavuje Boha, pouhým hřmotem a lomozem“. Týž luterán ovšem zanechal v pozůstalosti kromě čtyř cembal také například knihy dominikánského mystika Taulera. Toť ekumenismus *ante litteram*. Nelze ovšem najít souvislost mezi skladatelovou katolickou knihnicí a přestupem jeho nejmladšího syna Johanna Christiana ke katolicismu. Tam byly spíše pragmatické důvody. Zkuste být pedantským luteránem a přitom psát rozkošné opery *buffy* pro rozhýčkané neapolské publikum. To zkrátka nejde. Přestup ke katolické církvi zahladí všechny ty naivní milostné zápletky, které vám libretista předvaří pro vaše kolorатурní árie.

Jinak na tom byl náš skladatel Jiří Antonín Benda, který nejen z existenčních, ale i z náboženských důvodů emigroval z Rakouska naší šťastně panující Marie

Terezie do Projska Fricka Velikého. Tento panovník, netřímá-li v ruce maršálskou hůl, chápal se příčné flétny a hrál na ni dosti obstojně své i cizí kompozice. Je tedy více než zřejmé, že se rád obklopoval schopnými hudebníky. Benda uvádí ve své autobiografii vzrušené náboženské debaty s katolickými kněžími, které jej přivedly dokonce až k názoru, že by katolíci nejraději exkomunikovali samotného svatého Pavla, kdyby jen bývali mohli. Teď už ho musejí holt nějak strpět.

Jiný český hudební emigrant, Jan Dismas Zelenka zůstal sice katolíkem, avšak zhudebnil na drážďanském kurfiřtském dvoře 150. žalm podle českého textu Bible kralické, téže bible, kterou v české vlasti touž dobou odebírali tajným nekatolíkům českých knížek hubitelé liti – jezoviti.

Podobné užívání Kralické bible od zbožného katolíka naleznete ostatně i v Muzeu Antonína Dvořáka v pražském letohrádku Amerika. Je tam vystaven výtisk Kralické bible, ve kterém si katolík Dvořák podtrhával tlustou modrou tužkou místa žalmů, která použil pro zhudebnění ve svých Biblických písních. Jinak je známo, že Dvořák polemizoval s libretistou Rusalky Jaroslavem Kvapilem o slovním spojení „zaklínám Boha“. Kvapil mu naštěstí úspěšně vysvětlil, že „zaklínám Boha“ a „proklínám Boha“ jsou dvě odlišné věci.

Mistři klasicismu nebyli žádnými zvláštními náboženskými fenomény. Haydn i Mozart byli navíc svobodní zednáři, jakkoli zároveň autoři vynikajících duchovních děl – jedno za všechny: Mozartovo Requiem. Avšak třeba v Mozartově Kouzelné flétně se to přímo hemží náboženským synkretismem typickým pro osvícenskou fázi zednářství: zmiňují se zde božstva Isis a Osiris, vystupuje zde také kněz Sarastro, což není nikdo jiný, než Zoroaster čili Zaratustra. Mozart ještě navíc měl velice intenzivní vztah ke svému otci, takže se neostýchal říci: „po Bohu následuje hned otec“. Také Beethoven pěstoval téměř postmoderní náboženskou směsici. V době reakcionářského režimu císaře Františka I. mu byly třemi duchovními oporami Sokrates, Ježíš a britská parlamentní demokracie.

Romantický klavírní virtuos Ferenc Liszt měl kromě hudby ještě dvě vášně: ženy a náboženství. Ne vždy se mu podařilo tyto dva zájmy patřičně vybalancovat, což se projevilo pak obzvlášť markantně v posledních letech skladatelova života, kdy sice přijal nižší svěcení a nosil kleriku, ale toho prvního zájmu se ne a ne zbavit. Nicméně některé katolické duše mu jeho milostné excesy prominou, neboť budou spíše zdůrazňovat jeho kázeň v klerikálním oblékání, nežli excesy s žačkami o dvě generace mladšími. Jiné katolické duše mu je sice neprominou, avšak přimhouří obě oči a zaposlouchají se do Lisztových skladeb jako „Svatý František káže ptáčkům“, „Svatý František z Paoly kráčí po vlnách“ nebo alespoň „Vodotrysky ve vile d'Este“, kde již Liszt předjímá impresionistickou zvukomalbu.

Jedni skladatelé, jak vidno, se kleriky stávali – například také Vivaldi měl skvostnou přezdívku „*il prete rosso*“, což v jeho době neoznačovalo kněze

ovlivněného kryptokomunistickou teologií osvobození, nýbrž pouze kněze rusovlasého. Jiní komponisté ovšem kleriky naopak nesnášeli. V Schubertových zhudebněných mších je nápadné, jak se v Krédu vždy velmi rychle odbyde pasáž „*et in unam sanctam apostolicam catholicam Ecclesiam*“. Nemýlíte se: je to z resentimentu, který skladatel pocíťoval vůči duchovním knížatům téže jedné, svaté, všeobecné a apoštolské. Zato Rossini to měl jednodušší. Hříchy katolického kléru se až tak moc netrápil, jsa si vědom mnoha poklesků vlastních. Italsky ležérní spojení Rossiniho z pohodlněného biedermeierovského bonvivánství a múzou políbeného hudebního génia vyjádřil po poslechu skladatelova *Stabat mater* jeho známý kněz slovy: „Rossini, za takovou hudbu vám svatý Petr bude muset otevřít nebeskou bránu, a to i přes všechny vaše hříchy“.

Věnuji uctivě milému Petrovi Šabakovi. Kéž se mu v životě podaří vybalancovat (nábo)ženství lépe než Lisztovi a na vyšší klérus nechť má nižší pífku než Schubert.

Stanislav Příbyl

Smutný mnich

Jeden trapistický mnich měl schopnost vidět do nebe. Celé dny se usilovně modlil, a toužil, aby jeho modlitba udělala Bohu alespoň trochu radost. Když však pozoroval své modlitby, jak stoupají vzhůru, vždycky se cestou nějak rozplynuly, a k Bohu nikdy nedolétly. Se svou roztrpčeností odcházel ze svatyně. Ještě více se ale dopálil, když došel ke schodišti a ucítil vůni pečených kuřat linoucí se z kuchyně. Když pohlédl vzhůru, vidí, jak vůně stoupá přímo do nebe. Viděl Hospodina, jak si labužnický vychutnává vůni pečeně, která stoupá přímo k němu.

„Jak je to možné, Bože?!“ Ptá se mnich. „Já tě obšťastňuji svými ustavičnými modlitbami, a ty si všímáš jen vůně z kuchyně od nějaké kuchařky, která o tobě pramálo ví a určitě na tebe při své práci ani nemyslí.“

„Víš, milý mnichu: když jsem tě volal do kláštera, chtěl jsem, abys byl šťastný a spokojený. Ta služka, která pracuje dole v kuchyni, je šťastná, a svou práci koná s láskou. A když má radost ona, mám z ní radost i já. Největší radost mi uděláš, když mě budeš prosit, abych tě učinil šťastným. A potom, až tvé srdce bude proměněno radostí, budu mít radost i já. Ne z tvých modliteb, ale z tvé radosti!“

Štěpán Glac

„Hříchy některých lidí jsou zjevné, ještě než dojde k soudu.“ (1 Tim 5,24)

Apophthegmata alumnorum membrorumque Collegii nostri

Angela: „...nežení se ani nevdávají, ale jsou jako nebeští andělé.“ (cf. Pán Ježíš, Mk 12,25)

Bauchner, Petr: „Také toto pochází od Hospodina zástupů. Podivuhodný je ve svém úradku.“ (Iz 28,29)

Bleša, Jan: Jistě mi řeknete přísloví: „Lékaři, uzdrav se sám.“ (cf. Pán Ježíš, Lk 4,23)

Bohdana: „Ukazovaly mu košile a pláště, které jim Tabita šila, dokud byla naživu.“ (Sk 9,39)

Bradáč, Ludvík: „Všecko napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha.“ (cf. s. Pavel, Ř 8,28)

Brož, Prokop: „Co může z Červeného Kostelce pocházet dobrého?“ (Natanael, cf. J 1,46)

Coluccia Michele: „Sedíš-li u stolu mezi četnými hosty, nenatahuj svou ruku jako první.“ (Sir 31,18)

Čoupek, Jindřich: „Duch vane, kam chce...“ (cf. Pán Ježíš, J 3,8)

Dryje, Tomáš: „Jára Cimrman sedící, ležící, spící, peugeotící“ (cf. Z. Svěrák)

Dvořák, Roman: svatost Klementa (Hofbauera) + hudebnost Antonína (Dvořáka) = Roman (rovnice o dvou, *an*zi třech známých)

Fiat: *Fabbrica Italiana Automobili Torino* (akciová společnost)

Glac, Štěpán: „Nesu, nesu koledu, upad' jsem s ní na ledu.“ (lidová tvořivost)

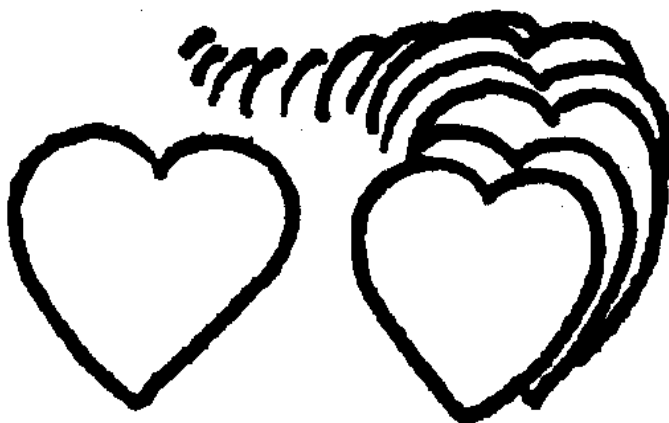
Hanko, Igor: „Moderný chalan“ (M. Žbirka)

Haikerová, Jana: „Ať s námi dívka nějaký čas zůstane, aspoň deset dní, potom půjde.“ (cf. Gn 24,55)

Henzl, David: „Hle, pravý Izraelita, v němž není lsti.“ (Pán Ježíš, J 1,47)

Hlad, Lubomír: „Pan Mečiar nepatří mezi ty, se kterými bych si chtěl posedět a vypít sklenku vína.“ (V. Klaus)

Hlávka, Marek: „Tehdy ti, kdo jsou v Judsku, ať uprchnou do hor!“ (cf. Pán Ježíš, Mt 24,16)

Hocková, Alžběta: „Maria zůstala s Alžbětou asi tři měsíce a pak se vrátila domů.“ (Lk 1,56)

Horák, Bedřich: „Nevidíš, že víra působila s jeho skutky a že ve skutcích došla víra dokonalosti?“ (Jak 2,22)

Chalupa, Vít: Tu jim Samson řekl: „Když takhle jednáte, neustanu, dokud nad vámi nevykonám pomstu“. (Sdc, 15,7)

Chocholáč, Oldřich: „Láska je láska, když choděj kluci s holkama a holky s ...“ (cf. L. Bílá)

Jaroš, Karel: „Opustíš-li mě, zahyneš.“ (cf. V. Dyk)

Kaššovic, Stanislav: „Kdo chce být biskupem, touží po krásném úkolu.“ (1 Tim 3,1)

Klíč, Tomáš: „Hle, proto vám posílám učitele moudrosti i zákoníky.“ (cf. Pán Ježíš, Mt 23,34)

Kolman, Ivan: „Stahují se a v doupatech se ukládají k odpočinku.“ (cf. Ž 104,22)

Kozák, Marek: „Když se dívám na sebe, tak se musím pochválit, nevypadám já věru zle, zkrátka ogar jak má být.“ (Ivánek z Mrazíka)

Kozub, Vratislav: Pokřikovali na něj: „Táhni, ty s lysinou!“ (cf. 2 Kr 2,23)

Kubíček, Petr: „Kubula a Kuba Kubikula“ (V. Vančura)

Lazárek, Pavel: „Lazare, pravím ti: mlč!“ (cf. Pán Ježíš, J 11,43, volně dle ústní tradice)

Margareta: „Vezmi vašeň rudých retů, vraž do toho Margaretu...“ (Kocourkovští učitelé, 1936)

Moravec, Pavel: „*Das Leiden des jungen Werthers*“ (Utrpení mladého Werthera – J. W. von Goethe)

Mráz, Jan: „Já hlava děravá! Berlu Mrazilku jsem si zapomněl!“ (cf. Mrazík)

Orlita, Karel: „Kde je Orel Karlita, tam zbožnosti dosyta.“ (lidová tvořivost)

Pacner, Stanislav: Za koho lidé pokládají Syna člověka? „Jedni za Mirka Dušína, jiní za Nikolu Šuhaje nebo jednoho z loupežníků.“ (cf. Mk 8,27-29 a par.)

Ovečka, Petr: „Všech dnů Metuzalémových pak bylo devět set šedesát devět let.“ (Gn 5,27)

Parma, Tomáš: „Ještě ti není padesát a viděl jsi Abraháma?“ (cf. Židé, J 8,57)

Příbyl, Stanislav: „Když Ježíš vstoupil do domu toho představeného, uviděl hudebníky...“ (cf. Mt 9,23)

Rafaela: „Klíčník od Matky Boží“ (V. Hugo)

Scarano, Angelo: „Zatroubil sedmý anděl a ozvaly se mocné hlasy v nebi.“ (Zj 11,15)

Seidl, Horst: „Dejte si pozor, aby vás někdo nesvedl prázdným a klamným filosofováním!“ (cf. Kol 2,8)

Slatinský, Marek: „Malý jsem byl mezi bratry svými, pásal jsem ovce v domě svého otce.“ (Ž 151,1 dle LXX)

Svoboda, Pavel: „Pane inženýre, že vy to máte v hlavě nějaký popletený? A jakpak dělá kozička?“ (P. Nárožný)

Šabaka, Petr: „*Ubi Petrus, ibi feminae*“ (Kde je Petr, tam jsou ženy – budoucí biskupské heslo)

Tulisová, Jaroslava: „I vstala Debora a vypravila se s Bárakem do Kedeše.“ (Sdc 4,9)

Umlauf, Michal: „Valentinova milostná výchova“ (režie: Martin Frič, 1937)

Vojtěcha: *Summa cum laude iam veneraris* (studijní úspěchy dle mariánské písně *Solis praevia*)

Vopřada, David: „Faunovo velmi unavené ráno“ (cf. C. Debussy: „Faunovo odpoledne“)

Stanislav Přibyl

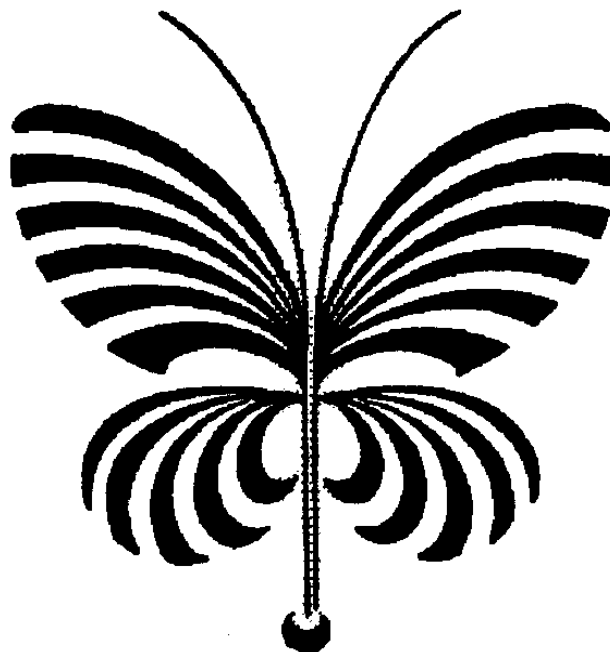
„Nestudentům“

Skoro sonet ke cti sv. Karla Boromejského

Žije s Kristem víc a víc,
kdo dá na jeho rady.
Pozvedá svou k nebi líc,
kdo touží žít bez vady.

Nech se sestro, bratře, vést
Karlem, služebníkem.
Vybral si on svatost, čest,
být Krista učedníkem.

Dobře dělal Karel ten,
byť by volil cestu kříže.
Následoval tuto výzvu:

„Kdo chce být Bohu blíže,
ať umře s Kristem, pak třetí den
vstane s Kristem
a bude v nebe povýšen.“

Petr Šabaka

Poslední homiletické etudy

Jho

Našim fotografům.

„Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem“ (Mt 11,29). Zvláštnost a novost této Kristovy věty vynikne na pozadí chápání tóry v židovství. Ortodoxní židé až do dnešní doby chápou svůj vztah k Bohu jako zapřažení se do jha tóry. Toto neúprosné jho reglementuje doslova každou maličkost běžného každodenního života. Zatímco my křesťané si třeba s kuchyní děláme starost pouze v pátek, a přiznejme si, že nám smysl pátečních postů již zcela uniká, pravověrný žid ctí Hospodina dennodenně tím, že nevezme do úst nic, co by nebylo košer, o vepřovém ani nemluvě. Ve Staronové synagóze v Praze jsem zažil velký prohřešek jednoho účastníka sabatu. Omylem fotografoval ještě před oficiálním zakončením svátku. Dopustil se tím hned dvou hříchů: práce v sobotu, protože fotografoval, a práce s ohněm, což je přitěžující okolnost – fotografoval totiž s bleskem. Ano, tak svazuje člověka jho tóry.

Zato Kristus hovoří o svém jhu: „Vždyť mé jho netlačí a mé břemeno netíží“ (Mt 11,30). Toto sladké Kristovo jho můžeme narušit pouze farizejskou mentalitou: „Svazují a nakládají na lidi břemena neúnosná a sami se jich nechtějí dotknout ani prstem“ (Mt 23,4). Taková mentalita se s železnou pravidelností objevuje tam, kde se vyprázdnilo Kristovo tajemství.

Tehdy se z křesťanství stane pouhá morálka a z morálky se stane pouze pruderní sexuální morálka: „Mistře, které přikázání v zákoně je největší? – Šesté. Druhé pak jest podobné: deváté“.

My se snad nemusíme přesvědčovat, že je nám blízký ideál čistoty. Jak říká Jakubův list: „Moudrost shůry je především čistá...“ (Jk 3,17). Myslím však také na ty, kterým tento ideál nebyl vštípen, na ty, kteří ho z nejrůznějších důvodů nemohou dosáhnout, nemohou mu dostat. Myslím na ty, kteří měli tu smůlu, že se špatně zamilovali: na znovusezdané rozvedené, na svobodné matky, na ženy, které potratily, na homosexuály. Jaké ulehčení jejich jha jim nabídneme reprodukováním oficiální nauky jediným slůvkem: „nesmíš“?

„Neste břemena jedni druhých a tak naplníte zákon Kristův“, tak to píše Pavel v listu Galat'ánům (Gal 6,2). Nežli začnu něco někomu zakazovat, vždy si musím položit otázku na tělo: Jak jsem ulehčil jeho jhu, zдалipak jsem mu pomohl nést jeho břemeno, jestlipak nevkládám na něho břemeno neúnosné, jehož se nechci dotknout ani prstem? Vždyť Kristovo jho přece netlačí a jeho břemeno netíží!

Ambice

Nám ambiciózním lidem.

Jdi a řekni mému služebníku Davidovi – Tak praví Hospodin: ty mi chceš vystavět dům, kde bych bydlel? No jistě, to je to jediné co ti ještě scházelo. Postavil bys monument nejen pro mě, ale vlastně také pro sebe. Byla by to taková třešnička na dortu, přispělo by to k lesku tvého kralování.

Tento biblický úryvek je jedním z příkladů, jak Bůh krotí lidské ambice. Podobně se mohl Mojžíš z hory Nebo podívat na zaslíbenou zemi, ale vejít do ní už nemohl. Jistěže by to byl triumfální průvod slavobránou. Po čtyřicet let se o něco snažil, avšak dovršení jeho díla bude náležet až nástupci Jozuovi, podobně jako v případě Davidově chrám postaví až jeho nástupce a syn Šalomoun.

Osudy těchto velkých biblických postav nás staví před otázku: je vůbec oprávněné mít tužby, ambice, aspirace, je oprávněné chtít něčeho dosáhnout a také to dovršit?

Předně je zapotřebí, abychom si nic nenalhávali: každý z nás má své tužby, aspirace, každý chce něčeho dosáhnout. Snad jen úplní flegmatici nebo zmrtnělí, neživotní a tím také nevěrohodní smutní svatí se odevzdávají osudu a dosahují kýžené apatie nebo indifference. My, ostatní hříšníci toužíme po seberealizaci. Co je na tom špatného?

Pohyboval jsem se v mimocírkevním prostředí snad poněkud déle než většina přítomných, a tak mi snad může být věřeno v následujícím srovnání. Církevní prostředí rádo vytváří atmosféru pokory, poníženosti, poslušnosti a zdrženlivosti, které uměle potlačuje lidské ambice. „Až co řekne pan biskup“.

„Mě je vlastně jedno, kam mě ustanoví“. „Nikdy jsem po žádných funkcích netoužil“. Tím se ovšem potlačuje v lidech to, co je jim přirozené a co by koneckonců mohlo pomoci samotné církvi, kdyby se to vzalo za správný konec. „Jsem studijní typ? Tak chci studovat. Co je na tom špatného?“ „Hodím se pro práci s mládeží? Tak s ní chci pracovat. Co je na tom špatného?“ Světské, necírkevní prostředí tyto přirozené lidské ambice nezakrývá. Tím není lepší než církevní. Pouze přiznává i špičatost loktů. Ale právě v tom je upřímnější. A víme, jak to v církvi vybuchuje, když potlačované ambice vyhřejou a projeví se v plné destruktivní síle, a to právě proto, že jim nebyl dán přirozený průchod. Spíše nežli umělé církevní prostředí pokory, poníženosti a odevzdanosti je zde někdo jiný, který je oprávněn krotit nebo usměrňovat lidské ambice a aspirace. Je to ten, který Davidovi vmetl do tváře: tak ty mi chceš vystavět dům? Je to ten, který Mojžíšovi ukázal z hory kýženou metu a řekl mu: tak synku, tam už nevejdeš. Je to ten, který zamíchá naše plány, když na nás sešle třeba nemoc, když nás překvapí vývojem událostí, když nám vypálí rybník. Ale to ať nám naše ambice a plány nebere. Ať je to jen v pravý čas usměrňuje.

Afektivita

Těm, kdo se nebojí citů

Dnešní biblické výroky v určitém smyslu navzájem kontrastují. Janovo evangelium nám ukazuje těsný vztah mezi Otcem a Synem: „Vždyť Otec Syna miluje a ukazuje mu všechno, co sám koná“ (J 5,20) – ano, to je vztah lásky Otce a Syna. Izaiáš nám však odhaluje ještě jiný prvek obsažený v Boží lásce, a to je prvek mateřský, ženský: „Cožpak může zapomenout žena na své nemluvně, není jí líto plodu vlastního těla? I kdyby ona zapomněla, já přece nezapomenu“. (Iz 49,15)

Dnešní feministická teologie je na tato biblická místa velmi citlivá a upozorňuje na to, že hebrejské označení Božího ducha – *ruach* – je rodu ženského. Rovněž si všímá Božího atributu moudrosti ve Starém zákoně – *sofia* je také rodu ženského. Objevují se dokonce pokusy přehodnotit celé biblické zjevení v této optice. Například anglicky mluvící jazyková oblast překládá biblické a liturgické texty ke značné nelibosti Vatikánu jazykem, který se nazývá *inclusive language* – zahrnující jazyk. Bůh není označen osobním mužským zájmenem „on“ (*he*), nýbrž neutrálním zájmenem „to“ (*it*). Myslím, že takové neosobní zploštění by se nám asi nelíbilo, protože pro nás má zjevení Boha jako Otce, jako osoby, nesmírný význam. Vždyť zkuste se modlit k nějakému neosobnímu „to“, k nějakému „tomu“.

Rozetnout gordický uzel feminních, ženských prvků přítomných v Bohu se nám asi nejlépe podaří pohledem na Kristovo svaté lidství. Ježíš je jistě Boží syn a jako člověk byl muž. Ale i v jeho osobě můžeme odhalit postoje, které se připisují spíše ženám než mužům. Chlap přece nebrečí, ale my víme, že Pán

plakal – *Dominus flevit*: „kéž bys i ty poznalo, co vede k pokoji“ (Lk 19,42). Pořádný chlap přece není strašpytel, zato Kristus prožíval v Getsemanech agónii způsobenou právě strachem.

Po této krátké kontemplaci Kristovy osoby můžeme sestoupit i k nám samotným. V každém z nás jsou přece také feminní prvky, což vůbec nemusí znamenat nějakou zženštilost. U kněze je totiž naopak obzvláštní nebezpečí, že se může stát studeným chlapem, dokonale obrněným vznešenou klerikální fasádou. A tu je dobře rozvíjet naopak citovost, citlivost, afektivitu, jemnost – prostě něco z toho, co nám evangelisté v řádcích či mezi řádky prozrazují o samotném Ježíšovi. A myslím, že ani v celibátu to není neuskutečnitelné, naopak jsou zde vzácné možnosti.

Je to jistě úzká cesta, protože prozradí také naši křehkost a zranitelnost, ale je to cesta, která nás kněze u věřících zlidšťuje. A troufám si říci, že právě taková cesta činí již tento život plným a krásným. Zároveň je to ovšem cesta úzká, avšak víme, že právě taková vede do života.

Práce a nepráce

O Ježíšových činech a naší práci

„Ukázal jsem vám mnoho dobrých skutků od Otce. Pro který z nich mě chcete kamenovat?“ (J 10,32). Po tři roky svého veřejného působení byl Ježíš velmi činný, aktivní. Evangelista Jan nás zpravuje dokonce o tom, že „je ještě mnoho jiného, co Ježíš učinil. Kdyby se mělo všechno dopodrobna vypsát, myslím, že by celý svět neměl dost místa pro knihy o tom napsané“ (J 21,25). Je zřejmé, že z Ježíšovy strany nešlo o nějaký prázdný aktivismus – všechno bylo nasměřováno „pro nás lidi a pro naši spásu“: „Nekonám-li skutky svého Otce, nevěříte mi. Jestliže je konám a nevěříte mně, věřte alespoň těm skutkům...“ (J 10,37).

Ano, je značný rozdíl mezi prací a neprací. Také nepráce se tváří, že pracuje, že koná skutky, jenomže ty vedou odnikud nikam. Práce má naopak svoji ideu, fazónu, svůj cíl a směr. Tak jako Ježíšovy skutky měly svou jednotící ideu, spásu člověka, podobně i naše skutky mají směřovat ke svému konkrétnímu cíli, mají mít projekt. Taková práce se nedá ošidit, ošolichat, musí být soustavná a systematická, musí jít odněkud někam. Nevěřme příručkám, které říkají „německy snadno a rychle“. Kus poctivé práce se nedá vynechat.

Svatý Pavel, když rekapituloval svůj život, napsal, že pracoval více než ostatní. Také Johann Sebastian Bach na sklonku svého života řekl: „Musel jsem hodně pracovat“. Mohli bychom si snad myslet, že svatý Pavel se svými dary Ducha nebo starý Sebastian se svým hudebním géniem se nemuseli namáhat. Avšak opak je pravdou: čím více talentů, hřiven od Boha měli, tím poctivěji, důkladněji a s větší námahou je využívali a tím Bohu vraceli.

A teď se vraťme k Ježíšovi. Tři roky byl činný, aktivní „pro nás lidi a pro naši spásu“. Pouhé tři dny byl pasivní, byl vydán do rukou hříšníků. V nadcházející liturgické době se budeme soustředit především na ty Ježíšovy tři pasivní, tedy pašijní dny. Ale ať nám nevypadnou z paměti také ty tři roky plné Ježíšových skutků. Bez oněch tří let nepochopíme ani ty tři dny.

Stanislav Příbyl

Vzpomínání

Nejen cesty, i myšlenky vedou do Říma,
v mém srdci stálá vzpomínka dřímá.
Nepomucenum, domove požehnaný,
Krista Pána, lásky okovy.

Každý, kdo hledá cestu Páně,
v tobě, Nepomucenum, najde pomocné rámě.
Každý s úctou a láskou k tobě vzhlíží,
zvláště když srdce tíží.

Když prázdné ruce máte
pomůže vám Boží Matička Marie,
ať ta cesta, kterou ke spáse jdete,
ať plevem hříchů nezaroste.
Vy, alumni, jste jak klasy plodné,
obohatitelé vinice Páně.
Až z vašich plodů bude vůně chleba,
ale teď vítr moudrosti si s vámi pohrává.

Kdo prožije kousek života
u tebe a v tvém prostředí, lepšího nehledá.
Vzpomínka, ta mě bude vždy hřáti,
že tam jsem žil jak svatí.

Jozef Rylko

THE SPRINGTIME OF CHRISTIANITY: FROM SOUTH TO NORTH: 22 CROSSES IN UGANDA

The «*Acta martyrum*» of the primitive Church has always taught that: «*The voice of the blood, poured for the good, immortal, beneficial faith, is an echo the conquer, is the more sublime truth, sealed with the reward of blood, is indelibly impressed in the memory of the faithful*».

Tertulliano picked up same teaching and with precision summaries it in few words: «*sanguis martyrurum semen christianorum*», meaning, «*the blood of martyrs is the seed of christianity*»; «it is the efficient yeast, fertilised pollen»; «*granum frament – a crashed grains*».

Pope John Paul II in his apostolic letter: «*Terzo millennio adveniente*» sent to all the people of God in preparation of the Great Jubilee of the year 2000 says: «*The Church would have not certainly confirmed her development with the sowing the “sowing of martyrs and that patrimony of holiness that characterises the first generation of Christians*».

Uganda was evangelised by two major Religious Missionaries groups. In the South, by the White Fathers and in the North by the Comboni Fathers.

The White Fathers landed in Entebbe – Uganda on the 17th February 1879. Three missionaries testified Christ with their blood. In 1880 sixteenth men were baptised, including high officials in the King’s court, soldiers and other personalities.

The King, however, was not pleased with these conversions. Therefore, from 1885 to 1887 more than 80 Christians testified Christ with their blood. Some were killed personally by the King himself others were burned alive. The universal Church celebrates the memory of this Martyrs known as the 22 Crosses in Uganda on the 3rd June.

The North of Uganda was evangelised by the Comboni Missionaries. The first Comboni Missionaries arrived in Northern Uganda in 1910 and in 1915 Mission at Kitgum (Uganda). In June 1916 two young boys: David Okello and Jido Irwa were baptised. David had a brother who was a catechist, having learned of the death of his brother, David offered himself to take the place of his brother. He and Jildo were sent to establish a new mission post. In 1918 the two were brutally murdered.

On the 20th October 2002, His Holiness Pope John Paul II will proclaim Blessed; David 16 years old and Jildo 12 years old, lay catechists.

Emmanuel Akumu-Okot

L'italiano II.

Porto jaro do dveří,
tutti me lo uvěří.
Dico, dico, koleda,
vždyť ji každý aspetta.
Dammi uova nebo mašli,
abychom se za rok našli.

Ragazzi e ragazze
oggi nejdou do práce.
Nejdou ani alla scuola:
„Vacanze jsou,“ každý zvolá.

Petr Šabaka

Život ve fontáně

(titul bych popravil na : Život okolo fontánky)

Jelikož nepatřím k oné skupině šťastlivců, kteří fontánu nejen obdivovali, ale také o ní pravidelně pečovali, mohu tyto řádky psát jako nezávislý pozorovatel. Nemohu ale prohlásit, že by se mě tento tichý člen naší nepomucenské komunity nijak nedotkl, vždyť jsem kolem naší fontány chodil prakticky denně.

Když dnes, po třech letech mého pobytu zde v Nepomucenu, usedám na obrubu tohoto nenápadného pamětníka, přepadá mě zvláštní pocit. Připadám si, jako bych se držel nějakého prastarého sloupu na římských náměstích, a vnímal to, čeho byly svědky po celá staletí: zažily doby

klidu, stavění, hojnosti a rozmachu, které se střídaly s dobami útlaků, nepokojů, pouličních šarvátek a bídy. Stejně jako ony staleté sloupy, i naše fontána již téměř tři čtvrtě století vnímá pestré dějiny nepomucenské.

Všichni, kdo budete usedat na okraj fontány, nebo jen projdete okolo, nechte si někdy vyprávět od vodní hladiny nepomucenské fontány. Ona hovoří. Ne sice tak učeně jako historikové ze třetího patra, nebo teologové z prvního a druhého, ona hovoří beze slov. Po těch třech letech mám ale někdy pocit, že tato její zvláštní mluva je v něčem mnohem pravdivější.

Štěpán Glac

Gratulace

k ukončení bakalářského studia teologie

Štěpán Glac, David Henzl, Marek Kozák,

Pavel Moravec, Marek Slatinský

k ukončení doktorandského studia

- **z církevního práva**

P. Petr Kubíček

P. Stanislav Příbyl

- **z teologie**

P. Milan Mičo

k výročí 55-ti letům kněžství

P. Jaroslav Studený - 13. 7. 2002

k výročí 90-ti letům života

P. Alois Neumann - 1. 7. 2002

P. Josef Teuner - 27. 8. 2002

